

ÁRA 600 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest. VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 25.000 K.
Félévre 12500 K. Negyedévre 6.500 K.
Egyes szám ára ..... 600 K.

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 10. szám.

Vasárnap, március 9.

A takarékkorona.

Mult héten a takarékkorona bevonult a gazdasági életbe, sokan azonban még most sincsenek tisztában a takarékkorona céljával és jelentőségével.

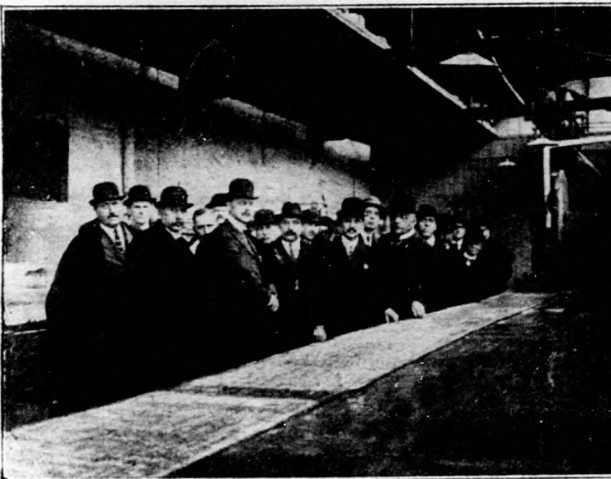
Mindenekelőtt azt kell tudnunk, hogy miért volt szükség a takarékkorona bevezetésére. Ennek magyarázata a következő.

A jegyintézet, amely az államjegyeket (papirospénzt) nyomtatja, idáig tudvalevően valorizálatlan hitelt adott a nagybankoknak. Ezért a kölcsönpénzért a bankok évi 18% kamatot fizettek, ami elég magas kamatláb. Csak az volt a baj, hogy mire a kölcsön visszafizetésére került a sor, a korona veszített az értékéből és az adós mindig rosszabb koronát fizetett vissza, mint amilyent kapott. A kamat nem kárpótolhatta a jegyintézetet a korona romlása miatt szenvedett tőkevesztéséért, hiszen tudjuk, hogy csak a legutolsó évben a korona vásárlóképesége mintegy

huszadrésze csökkent. A jegyintézet tehát erre a hitelüzletre nagyon ráfizetett. Azok ellenben, akik a jegyintézet olcsó hitelét élvezték, óriási nyereségekre tettek szert és mentől inkább esett a korona, annál nagyobb volt a hasznuk, minél fogva a korona mesterséges rontása érdekében állt.

Ezt a vizás és káros állapotot végre megszüntette a kormány. Rendeletet adott ki arról, hogy ezután a jegyintézet csak valorizált kölcsönt nyújthat, azaz a kölcsönpénzt ugyanolyan értékű koronában kell az adósnak visszafizetnie, amilyenben kapta. Ez nagyon üdvös rendelkezés volt, noha kissé elkésett.

Most már, ha a valorizációs rendelet végre akarjuk hajtani, tudnunk kell, hogy mit ér valójában a korona akkor, amikor a jegyintézet kikölcsönzi és mi a korona értéke a visszafizetés idején. Egy állandó koronaértéket kellett tehát teremteni, amely a magyar korona vásárlóképeségét fejezi ki. Ez a takarékkorona.

Képviselők látogatása a Magyar Ruggyantaárú-gyárban.

Balról: A ruggyanta hengerelése. — Jobbról: Gummibabák készítése.

Szakértő bizottság a rendelet kiadása után f. évi február hó 24-én megállapította, hogy menyire értékelhető egy papiroskorona. Alapos számításokkal határozták meg a korona vásárlóképességét. Ezt az egy koronára kiszámított való értéket takarékkoronának nevezik.

Az első napon a takarékkorona és a papiroskorona között nem volt különbség. 100 takarékkorona 100 papiroskoronát ért. De a következő napokban a papiroskorona árfolyama valamivel csökkent. Minthogy ezzel szemben a takarékkorona értéke mindig állandó marad, 100 takarékkorona csakhamar 102, 104, 107 papiroskoronát ért, azután visszament. Az árjegyzőbizottság napról-napra kiszámítja és közzé teszi a takarékkorona értékviszonyát. Innen napról-napra megtudják az érdekeltek, hogy egy takarékkoronára hány papiroskoronát kell számítani.

Tegyük fel most már, hogy valaki február hó 27-én egy millió korona valorizált kölcsönt vett fel. Ezt a kölcsönt takarékkoronákban kapta. Miután február 27-én 100 takarékkorona 101 papiroskoronát ért, a kölcsönvevő egymillió és tízezer papiroskoronát vett fel. Feltéve, de meg nem engedve, hogy 3 hónap múlva 100 takarékkorona például 120 papiroskoronát ér, az adósnak egymillió és kétszáz ezer koronát kell visszafizetnie; emellett természetesen fizeti a kamatot is. Világos, hogy ennél a rendszernél a hitelező nem szenved a koronaromlás miatt tőkevesztést, mert pénzét változatlan értékű koronákra átszámítva kapja vissza.

Ugyanezen a módon felesleges pénzünket is elhelyezhetjük. A postatakarékpénztár március elsejétől elfogad takarékkoronabetéteket. Számításunk ebben az esetben is igen egyszerű. Mondjuk, hogy március elsején 100 takarékkorona 105 papiroskoronát ért. Ebben az esetben a betevő 105.000 papiroskorona befizetésével alakít 100.000 takarékkoronát. És akármikor veszi ki pénzét, mindig ugyanennyi, tehát 100.000 takarékkoronának megfelelő értékű papiroskoronát kap vissza.

A takarékkorona rendszere tehát egyfelől megszünteti a nagybankoknak azt az érdekét, hogy rontsák a koronát, másfelől pedig a közönséget takarékoskodásra, a pénz megbecsülésére ösztönzi. Amint a közönség biztosítva van afelől, hogy a pénzintézet betéteket romlatlan értékben megőrzi, megindulhat a tőkeképzés egészséges és nyugodt folyamata.

Budapest, március 8.

A barázdák válaszolnak... Nagyon sok közhellyel találkozunk manapság újságokban és gyűléseken. Sok a kritizáló, de kevés a hozzáértő, még kevesebb az alkotó polgára ennek az országnak. A leggyakoribb közhely, hogy nincs gazdasági program s visszafejlődik a mezőgazdasági termelés. Anyira elcsépeelt frázis ez a két téves megállapítás, hogy szavakkal már nem is érdemes rá válaszolni. Csattanósan válaszolnak rá a barázdák, ahol már újra megindult az alkotó munka és folyik a gazdasági program végrehajtása. A barázdák szemnek, kéznek foghatóan bizonyítják, hogy többet terem már a magyar föld, mint a háború alatt, de többet még annál is, amit a háború előtt termelt. Ennek pedig az az oka, hogy a falusi gazdák is nemesített vetőmagot használnak és őszi szántásba vetnek. A földművelésügyi minisztérium a nagy összeomlás óta már a harmadik évben oszt ki cserébe nemes vetőmagot a kigazdák között s ez a cselekvő program látszik meg a termésátlagok örvendetes növekedésén. Gabonából közel huszonötezer métermázsát, burgonyából ötvenezer métermázsza nemesített vetőmagot osztott ki cserébe és termelési szerződésekkel a minisztérium. Most három ezer métermázsza árpa és kukorica nemes vetőmag kerül kiosztásra, burgonyából pedig hetvenötezer métermázsza nemesített és utántermelt vetőmag áll már a földművelésügyi minisztérium rendelkezésére. Egyre nagyobb méreteket ölt a nemes vetőmag terjesztése és ezzel a barázdák termésének növekvése is. Ez pedig minden szónál szebben felel azokra az aseptalan szóbeszédre, hogy nincs gazdasági program.

*

A farkas és a bárány meséje sokszor megismétlődik a történelemben. Azt halljuk, hogy Szerbia, melyet trianoni fölfuvalkodása óta Jugoszláviának hívnak, hadat akar üzenni Bulgáriának. Mindenki tudja, hogy Bulgáriát épügy leigázták és — ha nem is annyira — meg is csonkították, mint Magyarországot. Egészen természetes tehát a csodálkozása minden józan embernek, hogy miért akar újra a bilincsekbe vert országja rohanni a nagy és »győztes» Jugoszlávia. A hadüzenet tervét arra alapítják a szerajevói merénylő pártfogói, hogy — szerintük — Bulgária bandákat szervez, melyekkel meg akarja támadni Szerbiát. Persze semmi se igaz a támadási meséből, de ki kellett találni, hogy a farkasnak legyen ürügye a bárány megtámadására. Bizonyára úgy áll a dolog, hogy Macedónia népe, mely mindig szabadságszerető volt, nem bírja már a szerb rabságot s nyugtalanokkodik. A kilenc nemzet járombahajtásával összedrótolt szerb állam pedig a bulgárokat gyanúsítja a macedónok lázításával. A szerb farkas azonban hiába találja ki ezt a mesét. Európa mind tisztábban lát s az Adria tulsó partján a bárányokra vigyáz már az élesszemű pásztor: Mussolini, akinek a szavára Fiumét oly gyorsan kiejtette a szájából a belgrádi farkas.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A politikai események középpontjában ezen a héten a külföldi kölcsön és ezzel kapcsolatban a belső kölcsön ügye állott. A külföldi kölcsön Magyarország újjáépítését jelenti és természetes, hogy mindenünnen a figyelem a népszóvettség kiküldendő bizottsága felé fordult, amely a magyar kormányral együtt a gazdasági talpraállás programját — a két és félesztendőre szóló költségvetés alapul véve — ki fogja dolgozni.

Viszketegség, rühesség, sömör ellen használja a rég bevált és kiváló »Antiscabint», magyar neve: *Borókenőcs*. Kapható minden gyógyszertárban. Gyártja: Kosmochemia R.-T., Budapest, VII., Dembinszky-utca 4.

A pénzügyi és gazdasági körök nem kevesebb érdeklődéssel tárgyalták a korona értékének csökkenését meggátoló törvényjavaslatot is, amely most szerdán kerül a nemzetgyűlés elé. A kiscgazdapárt 12-es bizottsága, amely ezt a javaslatot a párton belül szakszerű tárgyalás alá vette, bizonyos módosításokat ajánlott a kormányának, amelyek elsősorban arra irányulnak, hogy a nagyobb teherviselőképességű gazdagabb adózó rétegeket a belső kölcsönnél jobban vegyék igénybe, míg a szegény rétegeket lehetőleg mentesítsék a nagyobb áldozatoktól. A kormány valószínűleg méltányolni is fogja az eléje terjesztett módosításokat és ezzel a beföldi kölcsön olyan módon kerül kibocsátásra, hogy abból elviselhetetlen megterhelés senkire nem származik.

A nemzetgyűlésen ezen a héten folytatták a mentelmi ügyek tárgyalását s ismét több szocialista képviselőt adtak ki ízgatásokért, sajtóvétségeikért és hasonló bűncselekményekért. Ezenkívül a nemzetgyűlés elé terjesztette a kultuszminister a középiskolák reformjáról szóló törvényt, a Ház pedig letárgyalta és megszavazta a kisebbségek közhivatali nyelvhasználatáról szóló törvényjavaslatot.

A kiscgazdapárt csütörtöki pártvacsoráján meleg ünnepélyben részesítették Bethlen István miniszterelnököt abból az alkalomból, hogy a külföldi kölcsön ügye a jóvátételi bizottság előtt kedvezően döntés elé kerül. A miniszterelnök köszönetet mondott a pártnak a támogatásért és megállapította, hogy «a kiscgazdapárt becsülettel járja a nemzet újjáépítésének útját». Március végén egyébként a miniszterelnök Hódmezővásárhelyen választó kerületében beszámolót tart, amelyre már most nagyban készülődnek úgy a választó polgárság körében, mint pedig a miniszterelnök nemzetgyűlési hívei között. A kormány több tagja leutazik ebből az alkalomból Hódmezővásárhelyre és velük megy a kiscgazdapárt elnökségének vezetésével a többségi pártok igen sok tagja is.

+MEZŐGAZDASÁG+

A vitaminok szerepe és jelentősége a takarmányban.

Irta: Windisch Rikárd dr., gazdasági akadémiai tanár.

II.

A B jelzésű vitamin hiánya a táplálékban igen súlyos zavarokat, illetve betegségeket okoz az emberi szervezetben. A beriberi nevű, a trópusokban észlelt súlyos természetű és gyakran halállal végződő betegség eme vitamin hiányával van összefüggésben s ennek pótlásával gyógyítható volt. A növekedés szempontjából a B jelzésű vitamin-re is föltétlenül szükség van.

A B jelzésű vitamint különösen nagy mennyiségben találjuk az élesztőben. Egyébként a természetben ez nagyon el van terjedve, még a növények magvaiban is. A hüvelyes növényekben mindenütt található és pedig tekintélyes mennyiségben. A magvak külső rétegeiben van. Ezek megörlésekor a korpában és a csirában találjuk. A búza lisztjében jóformán semmi sincsen belőle. Tisztán búzaliszt mint kizárólagos táplálék szintén okozhat beriberit.

A gyökéres növények elegendő mennyiségű B jelzésű vitamint tartalmaznak. A burgonyában alig van az ember napi szükségletének kielégítésére. Igen bőséges mennyiségben található a parajban, a répában, a kelkáposztában. Eléggé bőségesen található a paradicsomban, a narancsban, a szőlőben, kevésbé bőségesen az almában és a körtében.

Az állati eredetű élelmiszerek közül sok B jelzésű vitamint találunk a tojásban. Ezután következnek a máj, a vesék, az agyvelő, a szív. A közönséges hús keveset tartalmaz. Még kevesebbet a halhús. A tejben található, de nem bőséges mennyiségben.

A német papírpénz vége.

A németek behozták a járadékmárkát és ezért a fölöslegessé váló papírpénzt megsemmisítik. Képünk jobboldalán látható az a gép, mely a papírt teljesen összezuza.

A C jelzésű vitamin hiánya a táplálékban a súlyos — skorbut — nevezett betegséget okozza, amely régebben vitorláshajókon rendszeren észlelhető betegség volt. Úgyszint rendszeren megkapták a betegséget a sarkvidéki utazók. Nagyon sok skorbutellenes — C jelzésű — vitamint találunk a friss zöldségfélékben, a kelkáposztában, a répában, a salátában és mindenféle gyümölcsben.

A tejben is találunk belőle elegendőt. Keveset tartalmaz a hús, a hüvelyesek magvai és a burgonya. A szemes termékek csak nyomokban tartalmazzák.

A vitaminok a meleg iránt érzékenyek. A táplálékfélék és a takarmányok helytelen kezelésénél, elkészítésénél vagy eltartásánál ezek részben teljesen, avagy legnagyobb részben is, tönkremehetnek. Mindez a gyakorlati élet szempontjából nagy figyelem érdemel.

Az A jelzésű vitamin száz fokra való fölhevítésnél lassankint elroncsolódik. Tönkremenésének gyorsasága függ a levegő hozzájutásától. Hevítés a levegő oxigénjének hozzájárulása közben keverés mellett, különösen nagyobb hőmérsékleteknél, könnyen elroncsolja. A körülmények elroncsolására a zsírolvasztásnál kedvezők. Ezért is nincsen a disznószírban és az ehhez hasonló kezelésben részesült műszaki termékekben A jelzésű vitamin.

A B jelzésű vitamin érzékenysége főzés és nagyobb-fokú hőmérsékletek iránt nem nagymérvű. A táplálék elkészítésének szokásos módjainál észrevehetően nem roncsolódik el. Különös ellentételhetőséget tanúsít savanyú oldatokban, pl. ecetes ételekben, gyümölcskészítményekben. Ha lugos oldatokban hevítik, különösen nyomás alatt, nagyon gyorsan elroncsolódik.

Ezért nyomás alatt történő sterilizálás, különösen ha a puhára való megfőzhetőség szempontjából szódát is használtak, némileg aggályos. Minthogy a B jelzésű vitamin vízben föloldódik, a megfőzésre fölhasznált víz előntését is mellőzni ajánlatos. A C jelzésű vitamint a rövid ideig tartó főzés nem károsítja. Ellenben nagyon káros érve nézve a nyomásnál történő főzés és az oldat lugos kémhatása. Vízben ez is föloldódik. Szárítás és levegőn történő hosszas eltartás kárára vannak.

Feltehetjük a kérdést, van-e az előzőekben röviden ismertett újabb tudományos eredményeknek mezőgazdasági gyakorlati jelentőségük? E kérdésre a felelet csak igenlő lehet. Ugymint az embernek, vitaminokra van szükségük a használatoknak is.

Sem az ember, sem az állat vitaminokat készíteni nem tud, csupán csak a növény rendelkezik eme képességgel.

Nem kell attól félnünk, hogy a takarmányadagban vitaminhiány lesz, ha teljes értékű alkotórészekből állítjuk össze ezt. Nevezetesen bőséges mennyiségű friss zöldnövényekből, jóminőségű szénából, szemes takarmányokból és kapás növényekből. Ha gyakrabban változtatjuk azt, a takarmányozás az önkéntes takarmányválasztáshoz fog hasonlítani.

A burgonyavész mérhetetlen károkat szokott okozni különösen nedvesebb időjárások alkalmával. A burgonyavészt egy gomba okozza, melynek kártétele arról ismerhető fel, hogy először a levél szélén sárga, majd barna foltok jelentkeznek, melyek később a szélről a levél egész terjedelmére kihatnak. Ha közben esőssé válik az időjárás a levél alján penészszerű bevonatok képződnek. Amikor tartós az esőzés, a gombafonalak levonulnak a gumókba s itt a nedves rothadást okozzák. Ha szárazra válik az idő, a gumók rothadása megszűnik. Ezzel azonban még nincs vége a bajnak, mert a verembe, pincébe, vagy akárhová eltett gumók tovább rothadnak s az egészségeseket is megfertőzik. Ez a száraz rothadás. Védekezni akkor már késő, ha a levelek szélén megpillantjuk a sárga foltokat. Védekezésül a permetezés és porozás szolgál. Permetezésre a Perosan, porozásra a Burgol nevű készítmény ajánlható. Mindkét szert kipróbálta a Növényélet- és kórtani állomás és megfelelőnek találta.

A cukorszirup házi készítése. A mai cukorágaságban szinte általános az a törekvés, hogy cukrot vagy valami cukorpótló szörpöt házilag állítsunk elő. A kukor a cukorrépában teljesen készen van, a répa levében oldott állapotban, tehát látszólag könnyen gyárthatunk cukrot oly módon, hogy a répát kilúgozzuk és a levét főzéssel besűrítjük. A cukorrépában azonban a cukron kívül egyéb anyagok is vannak, ásványi sók, fehérjék, amelyek a kilúgozással és befőzéssel természetesen a készítményünkbe kerülnek

Martonvásári Augusztá

26.289 nap alatt 10.601 kg. tejet, illetve 611-62 kg. tejsírt termelt.

és annak olyan kellemetlen mellékzít, erős répázt adnak, hogy a kissé kényesebb izlésűeknek is szinte élvezhetetlen a házi készítményű cukor vagy cukorszörp. Van azonban olyan eljárás, amelyvel kevesebb ffrontott mellékanyag kerül a házi készítményű cukorba. Ez a következő: a cukorrépat néhány percig vízben áztatjuk, azután kefével tisztára mossuk, majd káposzta- vagy repagyaluval félfenekű hordóba szeleteljük. A szeleteknek minél vékonyabbnak kell lenniök. Szeletelés után azonnal forró vizet öntünk a répa, úgy, hogy még egy-két ujjnyira el is lépje a víz; majd a hordót vastag ruhával, pokróccal gyorsan befedjük és körülcsavarjuk, hogy egész tartalma lehetőleg meleg maradjon. Egy óráig marad így a hordó, de közben többször felkavarjuk a répát minél gyorsabban, hogy le ne hűljön, sőt legjobb az, ha az egész hordót rázzuk anélkül, hogy kitakarnánk. Hogy a hordó nagyságával és a vízzel el ne számítsuk magunkat, megjegyezhetjük, hogy úrméterrel mérve 50 liter egész répából mintegy 100 liter szeletelt répa lesz, amelynek leontéséhez körülbelül 60 liter forróvíz szükséges. Egy óra letelével a hordó alján levő csapon a levét leeresztjük, tiszta és kellő sűrű szövésű vászonruhán átsűrítjük és azonnal sűrűre befőzzük, közben a keletkező habot gondosan leszedjük. A levét ne főzzük zsilárd cukorra, hanem csak sűrű szörppé és azon forrón öntsük palackokba vagy bádogdobozokba és ugyancsak forrón, légmentesen zárjuk le. Ha palackozás közben a szörp lehűlt volna, akkor sterilizálnunk (kidunsztolnunk) kell, mert különben esetleg megpenészesedik. A hordóban vissza-

maradt szeletet ne préseljük ki, mert az adja a legrépaízűbb levét. A szelet, mivel még tetemes cukortartalma van, igen jó takarmány. A gyors kilúgozás, a préselt lé mellőzése, folytonos forrón tartás, a hab leszedése és a gyors befőzés mindenesetre lényeges előnye az eljárásnak, amely valószínűvé teszi, hogy kevesebb izzontó répa- és pórkanyag kerül a házilag készített cukorszirupunkba. (Prack László dr.)

A hangya a közmondásban mint a szorgalom jelképe szerepel. És valóban bámulatraméltó is az a szorgalom, amellyel az embernek károkat okoz. A fákban járatokat készít, a növények gyökere környékén a talajt lazítva azok kidönthetőségét segíti elő, összerágja az épületek faalkotórészét, a gyümölcsösben kirágja a gyümölcsöket édes nedvükért. Nyencségében odáig megy, hogy a káros levéltetveket egyenesen gondos ápolásban részesíti édes váladékaiért! Nemkülönbön a méhesnek is gyakori hivatlan vendége, ahol nemcsak a mézet szokta alaposan megdézsmálni, de megzezi a fiasítást is. Ezenkívül nemcsak káros, de az ételnevelőbe hullva utatlatot is kelt. A kaszálókön hatalmas hangyaboglyákat készítve, a kaszálás elé gördít akadályokat. Ennyi kara mellett némi haszna is van. Elpusztítja a rovarhullákat, korhadó növényi hulladékokat, elősegíti a talaj porhanyitását. Mezőn és erdőben pusztítani úgyszólván lehetetlen. A legtöbb, amit tehetünk, ha szétürítjük a hangyaboglyákat s forró vizet vagy petróleumot öntünk azokra. A lakásban a repedéseket gipszsel betömjük. Irtására még jó a méz vagy cukoroldat és élesztő, vagy hamuszír keveréke.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Sirius időjós hol lakik? (H. L.) — **Felelet.** Varga László (Sirius) időjós lakása Budapest, I., Táltos-utca 9.

Kérdés. Testvéremmel egy házat örököltünk közösen. Én elől lakom, ő a hátsó lakásban. Lakásomat ki szeretném bővíteni egy szobával és egy konyhával, de a testvérem nem akar hozzájárulni, habár részle rendes bejárás hagyok. Szükséges-e az ő beleegyezése? (Egy hű olvasó.) — **Felelet.** Testvérenek beleegyezése okvetlen szükséges. Az építés ellen tiltakozhatik s azt meg is akadályozhatja s ha pedig beleegyezése nélkül épít, az épület felének tulajdonjoga a testvérét illeti.

Kérdés. Feleségem ellen még 1921. évben pert indítottam házasságunk felbontása végett. A per során kihallgatott tanuk mind mellettem tanuskoztak s a pert még most sem fejezi be az eljáró bíró. Úgy vettem észre, hogy a bíróság elfogult az ügyemben, mit tehetek? (K. Sz. Gy.) — **Felelet.** Kérdésében felhozottak nem elegendők arra, hogy a bírót elfogultsággal illesse. Ha perében esetleg Önre nézve nem hozna kedvező ítéletet, felebbezéssel meg-támadhatja azt.

Kérdés. 1. Térkép hol szerezhető be? 2. Fajliba- és kacsatojtást mely baromfityenszétől vásárolhatnánk? (L. L.) — **Felelet.** 1. Bármilyen térkép beszerezhető lapunk kiadóhivatala útján. 2. Fajliba- és kacsatojtás beszerezhető Bogyay Elemér baromfityenszétében Sárospatakon.

Kérdés. Nemesített vetőmag hol szerezhető be? (N. Sz. J.) — **Felelet.** Nemesített vetőmag beszerezhető a vetőmagnemesítéssel foglalkozó uradalmakban, ajánlatos azonban, ha a községbeli gazdák a Hangya-szövetkezet vagy annak kirendeltségei útján szerzik azt be.

Kérdés. Az úgynevezett zalaszentgróti kukoricát nagyon ajánlják termelésre, hol szerezhető belőle? (G. B.) — **Felelet.** Zalaszentgróti kukorica beszerezhető Károlyi Imre gróf uradalmában Zalaszentgróton, Zalamegye.

Kérdés. Lőtenyészésről van-e szakkönyv és hol kapható? (Á. P.) — **Felelet.** Tátray: «A lőtenyészés és a ló külső formáinak ismertetése» című szakkönyv foglalkozik a lőtenyészés kérdéseivel. Beszerezhető lapunk kiadóhivatala útján.

Kérdés. Kérem velem egy olyan bérgazdaság címét közölni, ahol aratási, cséplési munkálatokat vállaltatnék 80 munkással. (D. J.) — **Felelet.** Legajánlatosabb lesz, ha kérésével a földművelésügyi minisztérium munkásközvetítő osztályához fordul (Budapest, V., Országház tér), ahol, tekintve, hogy a tavaszi munkák nem-sokára megkezdődnek, bizonyára fognak megfelelő helyet és gazdaságot ajánlani.

Üzenet a könyvrendelőknek. Kalmár: Miska He című könyve jelenleg 65.000 koronába kerül portó nélkül. Utánvételes szállítással küldhetjük csak, mivel a könyvrak gyakran változnak.

Megjött Erdélyből s mindenütt kapható Gyártja az INDAMŰVEK R.-T.,

Csuzd s köszvényed sohse lesz, Ha kéznél van az „Indaszesz“!

Megjött Erdélyből s mindenütt kapható Budapest, X., Szapáry-utca 31. sz.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Hatezer holdat fásítottak be eddig az Alföldön.

A kormány még 1921-ben az erdőtelepítés és fásítás jelentőségét méltató füzetek közrebocsátásával, majd csemetékertek telepítésével és csemeték osztogatásával kezdte meg az alföldi erdőtelepítés és fásítás akcióját, míg a múlt évben a nemzetgyűlés törvénnyel biztosította ennek a tevékenységnek a sikerét. Ennek a törvénynek a végrehajtása most kerül sorra, de az államerőszak eddigi tevékenysége is megalapozta már a törvény végrehajtásának jó eredményét, amiről a következő adatok tanuskodnak: 1921. év őszén 1,204.000 darab, 1922. év tavaszán 1,556.000 darab, összesen 2,760.000 darab erdei facsemete került az Alföldön kiosztásra és ezzel beerdősítettek 1750 katasztrális holdat. 1922. év őszén 4,013.000 darab és 1923. év tavaszán 2,364.000 darab, összesen 6,377.000 darab facsemetét osztottak ki, amiből már most került faszorok céljaira is, de be is erdősítettek belőle újból 1609 katasztrális holdat. 1923. év őszén 6,585.000 darab facsemetét osztottak ki, míg a folyó év tavaszán 2,961.000 darab csemete jutott kiosztásra, amiből legalább 25.000 katasztrális hold új erdő létesül, míg egy részéből és főleg akácból faszorokat nevelnek. Ekként tehát ez év nyaráig még 18,684.000 darab csemetét ültetnek el az Alföldön, amiből a faszorokon kívül mintegy 6000 katasztrális hold az új erdőtelepítés.

A gazdaságszolgálat állásfoglalása a koronajavitó rendeletekkel szemben.

A hitelvalorizációra és a kényszerkölcsönre vonatkozó rendeletekkel most foglalkoztak a mezőgazdasági érdekképviseleti testületek, úgymint az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, a Magyar Gazdaszövetség és az Országos Mezőgazdasági Kamara. Az Omge-ben a határozati javaslatot Mutschbacher Emil dr. terjesztette elő. A valorizációs rendelet helyesli, de ezt általánossá kell tenni. Miután pedig a gazda már most mindent valorizáltan fog fizetni, fel kell szabadítani a kivettelt is, hogy a gazda a terményeit is valorizáltan adhassa el. A kényszerkölcsönre szükség van, de a kivettelt összeg túlságosan nagy. A jövedelem- és vagyonadó szorzásából legfeljebb felét vegyék a kölcsönösszegnek, a hiányzó részt pedig háirtsák át azokra, akik idáig valorizálatlan hitelt élveztek. A fizetési terminust pedig úgy állapítsák meg, hogy a most pénzügyükben levő gazda ne legyen kénytelen értéket elkötyavetvélni. Somssich László gróf a szabadforgalmat sürgeti. Előre is tiltakozik a jövedelemadó további emelése ellen. Mándy Sámuel szerint is az olcsó kereskedelmi hitelt élvezőket kell megfelelő valutakölcsönrel megterhelni. A vagyonválságfődek jövedelmét ajánlják fel biztosítésként azoknak, akik a belső kölcsönt adják. Hadik János gróf is nagyra tartja a kölcsön összegét. Osztrólczy Miklós azt kívánja, hogy a valorizációs rendeletnek visszaható erőt adjanak. Balogh Elemér is azt óhajtja, hogy a valorizáció visszamenő erejű legyen, de ez természetesen csakis a kintlevőségekre vonatkozzék. Az értekezlet végül csekély módosítással az előadói javaslatát emelte határozattá.

A Magyar Gazdaszövetség szintén hozzájárult a rendeletekhez, de a visszamenő valorizációt kívánja s különösen hangsúlyozza, hogy azokat akik eddig valorizálatlan hitelt élveztek, bele kell kapcsolni a kényszerkölcsönbe.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara ülésén Marschall Ferenc dr. előadása alapján kimondta, hogy nem ellenzi a valorizáció életbeléptetését. A hitelek valorizálása esetében gyors intézkedést vár a Kamara a belső devizaforgalom teljes felszabadítása tekintetében. A kényszerkölcsönre vonatkozóan szükségesnek véli, hogy a benyújtott törvényjavaslatban határozott módosítások történjenek oly irányban, hogy a spekulációból eredő jövedelmek és vagyonok hatványozottabb mérvben vonassanak be a kényszerkölcsönbe. Gondoskodni kell azonban egy olyan létező minimum beállításáról, amely a kényszerkölcsön kötelezettsége alól mentesíthet.

Influenza utáni köhögést, tüdőhurutot gyógyít Inhalatórium Asthma Gyógyintézet. Dr. Glück Budapest, Andrassy-út 87. Telefon 123-82.

A növénynevelők vándorgyűlése Tolnaozorán lesz.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület növénynevelő bizottsága az elmúlt héten ülést tartott, melyen Fabricius Endre előadó előterjesztésére egyhangú felkiáltással elnökké ismét a kiváló növénynevelőt, Székács Elemért választották meg; társelnökök lettek Grabner Emil és Baross László. Székács Elemér elfoglalva az elnöki széket, üdvözölte a megjelenteket és az ifjabb növénynevelő nemzedéket, amely hivatal van a jövőben a növénynevelést fejleszteni. Ezután Fabricius Endre előadó számolt be a bizottság múlt évi működéséről, majd ismertette a nevelített magyar növényfajták kipróbálása céljából végzendő fajta-versenykísérletek tervezetét, ez már a búzánál ez év őszén veszi kezdetét. Végül a bizottság elhatározta, hogy az idei növénynevelő vándorgyűlést Tolnaozorán fogják megtartani.

Az Omge gazdasági középiskolák létesítését sürgeti.

Az elmúlt héten az Országos Magyar Gazdasági Egyesület irodalmi és tanügyi szakosztálya ülést tartott, melyen a kis- és kisközépbirtokosok, valamint bérlők számára szükséges gazdasági középiskolák létesítése érdekében Buday Barna javaslatot terjesztett be. A javaslat szerint a gazdasági tanintézetek átszervezése óta mezőgazdasági szakoktatásunknak középiskolai tagozata nincs, pedig az újabb időben egyre nagyobb jelentőségre jutnak azok a kis- és kisközépbirtokosok és bérlők, akiknek igényeit az elemi iskolai ismeretekre alapított földmivessziskolai tanítás nem elégíti ki többé. Éppen ezért mérhetetlenül fontos érdekünk, hogy a kis- és kisközépbirtokosok gyakorlati igényeinek és társadalmi becsapásának megfelelő gazdasági iskolákat bocsássunk rendelkezésére. Mulhatatlanul szükséges tehát a kisgazdák és bérlők fiai számára a középiskolai szakiskolák létesítése és erre a célra a középiskola IV. osztálya fölé emelt négyéves tanfolyam igények legcélszerűbbnek. Az iskola célja: 1. Gyakorlati gazdanevelés kis- és kisközépbirtokosok vezetésére. 2. Az általános ismereti tárgyaknak oly mértékben való tanítása, hogy a tanulók a polgári műveltség alapelemeit megszerezhesék. Ilyen iskolák céljára azokat a földmivessziskolákat kell átalakítani, amelyek tanításukba szükség szerint a középiskolai tanszéket is belekapcsolhatják. Az átszervezett földmivessziskolák meglévő tantervében lehetően mezőgazdasági ipari üzemek is létesítenők. Az iskolába csak birtokosok vagy bérlők fiai vehetők fel. Az iskola négy éve az önkéntességi jog kedvezményére jogosító érettségivel zárul. A javaslatot a szakosztály egyhangúan elfogadta.

A válságbúza március havi ára.

A mezőgazdasági ingatlanok vagyonválsága fejében fizetendő búza árat a pénzügyminiszter március hónapra métermázsánként 216.000 koronában állapította meg.

A dohánytermelők a beváltási árak felemelését kívánják.

A dohánytermelők és a pénzügyi kormányzat között létrejött megállapodás értelmében a kincstár az 1923-1924. évi dohánybeváltási ár gyanánt métermázsánként az akkori búzaárnak megfelelő 25 mázsa búza értékét szabta meg. A korona leromlása és a nagyarányú gabonadrágulás következtében a dohánytermelők most már 25 métermázsá helyett alig kapnak 1 métermázsának megfelelő értéket, de sok esetben meg ennél is kevesebbet. A dohánytermelők sérelmeiknek orvoslására a napokban közgyűlésre gyűltek egybe a Dohánytermelők Országos Egyesületében, ahol megállapították, hogy a dohánybeváltási áraknak mostani fenntartása esetén a termelés teljesen megszűnik, mert ha a dohány ára a búzával lesz egyenlő, akkor senki sem fog dohánykertészettel bajlódni. Azt kívánják tehát a termelők, hogy január és február hónapokban beszállított dohány után pótlék gyanánt további 30-120 százalék felár fizetessék ki. Az 1924. évi árak tekintetében pedig az az óhajuk, hogy a dohányárakat állagban métermázsánként 50, illetve 70 aranykoronában állapítsák meg. Ezenkívül a dohánytermelők békebeli mértékben termelőleletet kérnek.

Január óta száz százalékkal emelkedtek a paprika-árak.

A *Herba* legutóbbi száma szerint a paprikaárak, melyek ősz óta változatlanok voltak és melyeket kezdetben a gabonaművelők december havában megindult áremelkedése sem tudott megmozgatni, január 10-ike körül kezdtek emelkedni és azóta napról napra, utóbbi napokban ugrásszerűen mennek felfelé. Az átlagos áremelkedés január óta körülbelül száz százalékos. A kereslet állandóan igen élénk; a vásárlók Kalocsán és Szegeden úgyszólván megrohanták a készletulajdonosokat. Egyidejűleg a külföld részéről is fokozottabb kereslet jelentkezett, különösen Németország részéről, hova az utóbbi hetekben jelentékeny mennyiségeket vittek ki. A jelenlegi piaci árak a következők: (Szegeden) fűszerű 40—65.000, édesnemes 27—29.000, félédes 24—26.000, rózsa 21—24.000, másodrendű 18—19.000, harmadrendű 14—16.000 K kilogrammonként; (Kalocsán) édesnemes 27—29.000, rózsa 22—24.000, másodrendű 16—19.000, harmadrendű 12—14.000 K kilogrammonként.

Elkészült a növényvédelmi törvény tervezete.

A háború előtt száz millió aranykoronát tett ki az a kár, amit különböző kártevők hazánk mezőgazdaságában okoztak. A háború után a helyzet természetesen még rosszabbodott és a rovarkártevők és a gombák mind jobban elhatalmasodtak, úgy hogy sok száz milliórd koronára becsülhető az általuk okozott kár. A földművelésügyi minisztérium felismerve a kérdés nagy fontosságát, a legjobb mezőgazdasági szakemberek bevonásával növényvédelmi bizottságot hívott össze, amely törvénytervezetet dolgozott ki a károk meggyaltására. A bizottság javaslatát főbb vonásokban itt közöljük: A növényvédelmi bizottság a kötelező növényvédelemnek törvényben való kimondását mindazokban az esetekben szükségesnek tartja, amelyekben a védekezés sikere vezet és a védekezési eljárás *gyakorlati szempontból végrehajtható*. A védekezési kötelezettségnek *általánosnak kell lennie*, mert a védekezésnek csak akkor lesz meg a teljes sikere, ha mindenütt az egész országban egyöntetűen hajtják végre. A bizottság a védekezést csak ott kívánja alkalmazni, ahol a *védekezési eljárás költségei nem kerülnek többre, mint a kártevők által előidézhető kár*. A növényvédelmi szolgálatot egyelőre a földművelésügyi minisztérium tudományos gyakorlati intézményei végzik. A növényvédelem egységes irányítására a *Növényvédelmi Tanácsot* állítanak fel. Az országot felosztanak növényvédelmi körzetekre s minden Mezőgazdasági Kamara székhelyén Növényvédelmi Felügyelőséget szerveznek. A védekezés gyakorlati kivételét a földművelésügyi minisztérium *Gyógy- és Ipari Növényforgalmi Irodájának* útján oldandák meg. Az iroda megbízottai: a községi növényvédő mesterek, irányítanak a védekezést s terjesztenék a védekezési eljárások ismeretét. Feltehetően szükséges volna a védekező szerek forgalmának szigorú ellenőrzése is s ennek technikai kerestülvételét a Gyógy- és Ipari Növényforgalmi Irodára ruháznák. Szabályozni kívánják egészségügyi szempontból a vetőmagvak forgalmát is és szükségesnek tartják, hogy az új törvény a gyomok elszaporodásának megakadályozására kellő intézkedéseket tartalmazzon. *Ha bizonyos fertőző növénybetegségek* lépnének fel az ország területén, a földművelésügyi miniszternek joga lenne ezeket a területeket szükség esetén *veszteszár alá is helyezni* és ha a védekezés megkívánja, a *nem célszerű művelési módokat betiltani*. A növénykórtani ismeretek terjesztéséről a különböző nép- és gazdasági iskolákban tanítás útján, úgyszintén népszerűen megírt közlemények terjesztésével gondoskodnának.

Felhívás a gyógynövénytermelőkhöz!

A m. kir. földművelésügyi minisztérium gyógy- és ipari növényforgalmi irodája közli az érdeklődőkkel, hogy március hónap folyamán megkezdte a gyógynövénypalánták és magvak szétosztását. Azok, akik gyógynövénytermeléssel akarnak foglalkozni, a magra és palántákra való igényükkel forduljanak a fentnevezett iroda Budapest, IX. ker., Lónyay-utca 7. szám alatti központjához, ahol kívánságaikat figyelembe fogják venni.

A földművelésügyi minisztérium kiosztotta már a szövőszékeket.

A földművelésügyi minisztériumnak háziipari tanfolyamok céljaira rendelkezésére álló szövőszékeket már mind szétosztották; ilyen irányú kérvények ezért ezidőszert nem intézhetők el. A folyó év őszén rendezendő új tanfolyamok engedélyezése érdekében a kérvényeket július folyamán kell felterjeszteni.

Burgonyakiállítás volt Kaposvárott.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara, a M. kir. Burgonyatermelési Hivatal és a M. kir. Növénykórtani és Élettani Intézet az elmúlt héten a kaposvári Turul-szálloda nagytermében burgonyakiállítással kapcsolatos burgonyavásárt rendezett. A kiállítást mult vasárnap délelőtt *Sámik* József kamarai alelnök nyitotta meg, a földművelésügyi minisztert pedig *Brokes* Rezső gazdasági főfelügyelő képviselte a megnyitáson. Vasárnap délelőtt *Bertsch Ottó* gazdasági tanácsos «Burgonyatermelés és az értékesítési politika» címmel előadást tartott.

Műkedvelő előadás Somogyvárott.

A somogyvári ifjúság a múlt hónapban előadta «A szökött katoná» című népszínművet és olyan nagy sikert ért el, hogy az előadást több ízben meg kellett ismételni. A darabot Bálint Ferenc (x) és Wagner Gyula tanítók rendezték. A szereplők: Rorbaker István, Lengyelóti Lajos, Simon Lajos, Pintér Anna, Wagner Gyula, Szabados Pál, Folk Linus, Gyurákovics István, Folk Lajos, Matics István, Grábel József, Rádics István, Folk Bözsi, Kelemen György, Miklóscs Boriska. Valamennyien kitűnően megállották a helyüket. A tiszta jövedelmet — kb. egy millió koronát — az ifjúsági önképzőkör könyvtára javára fordítják. (*Beküldte Matics István Somogyvárról.*)

Gazdasági tanfolyamokon vettek részt a telkes vitézek.

A Vitézi Rend alapszabályainak megfelelően céljaul tűzte ki, hogy az egyes vitézi telkek mintagazdaságokká fejlesszenek, melyek az illető környék lakosságának például szolgáljanak. Az Országos Vitézi Szék, hogy ez a cél mielőbb megvalósítható legyen, megbízta vitéz Siménfalvy Tihamér ezredes törzskapitányt, hogy vitézi gazdasági tanfolyamokat létesítsen. A földművelésügyi miniszter hathatós támogatásával eddig már a békéscsabai, a hőmezővásárhelyi, a kecskeméti, a karcagi, a jászberényi és a nagykállói földművesiskoláknál létesültek ilyen téli tanfolyamok. Az egyes iskoláknál már a záróvizsgák is lefolytak. A kiképzési idő rövidsége ellenére a gazdasági tanfolyamokra vezényelt vitézek a vizsgát a *legszebb eredménnyel tették le* s értékes gazdasági tudással és gyakorlattal gazdagodva tértek vissza vitézi telkeikre, hogy most már kettőzött szorgalommal és megfelelő ismeretekkel lássanak hozzá telkeik mintagazdasággá való fejlesztéséhez.

Március 15-én.

Negyvennyolcas márciusra
Jött a kegyetlen tél.
Szegény hazám, Világosnál
Mindent elvesztettél.

Halálos betegek voltunk
Akkor is, mint mostan.
Épügy feküdt körülöttünk
Minden, mint most, romban.

S a romokon újra épült
Minden! Meg nem haltunk
Pedig akkor se segített
Senki más, se rajtunk.

Most se segít; de magunkban
Kell erősnek lenni!
Csak nem engedjük magunkat
Élve eltemetni?

Fel a szívvel, fel a fejjel!
Dologra, én népem!
S félragyog még a régi nap
Borús, magyar égen!

Erős karral, erős aggyal
Felépül majd minden.
Csak lássa, hogy dolgozunk már,
Meggégit az Isten.

Csak tudjunk már talpra állni!

Aki áll, már jár is!

Csak akarjunk erős hittel

Élni — s élünk máris...

Vértessy Gyula.

Baja törvényhatósági bizottsága bizalmat szavazott a kormányának. Baja város törvényhatósági bizottsága hétfőn Balgu Gyula főispán elnökleite alatt tartott rendkívül népes közgyűlésén *Fehér Lőrinc* dr. volt polgármester, bizottsági tag indítványára nagy lelkesedéssel bizalmat szavazott a miniszterelnöknek és a város képviselőjének, *Walkó Lajos* kereskedelmi miniszternek a külföldi kölcsön ügyében elért eredményekért.

Csongrádon rendőrkapitányságot állítanak fel. Csongrád város államrendőrség felállítását kérte a belügyminisztériumtól, amely nem is zárkózott el a kérés teljesítése elől. Az államrendőrséget azonnal megszervezzük, míhelyt a város megfelelő helyiséget tud biztosítani.

A keresztény iparosság állásfoglalása a koronajavító rendeletek tárgyában. A főváros keresztény iparossága vasárnap nagygyűlésen foglalkozott a kényszerkölcsönnel és a valorizáció kérdésével. A nagygyűlést *Pekovits János*, a Keresztény Iparosok Országos Szövetségének ügyvezető elnöke nyitotta meg. *Miklós Ferenc*, a szövetség ügyésze ismertette az iparosság helyzetét, majd határozati javaslatot nyújtott be, amelyben kimondják, hogy az *ipari termelés folytatásához szükséges egy állandó értékmérő alkalmazása. Követelik a valorizáció teljes alkalmazását minden vonalon. A kényszerkölcsön alapja a vagyonadó legyen. A kényszerkölcsön terhére azokra hárítsák, akik valorizálatlan hitel igénybevételével nagy vagyonokat halmoztak össze.* A határozati javaslatot elfogadták.

Műkedvelő előadás Bakonytamásin. A bakonytamásiak nemrég alakult «Ifjúsági egyesülete» máris biztató sikerrel kezdte meg működését. Az egyesület könyvtár-alapjára előadta *A piros bugyelláris* című örökszép népszínművet. A betanítás nehéz munkáját *Tatay Etelka* és *Szabó Elek* tanító végezték, a szereplők mindegyike ritka rátermettségről és lelkesedésről tett tanubizonyosságot. Az előadás tiszta jövedelme 306.590 koronára rugott. *(Beküldte Gombás Mihály Bakonytamásiról.)*

Börtön a magyar Himnusz énekléséért. Az ungvári törvényszék előtt a múlt héten tárgyalták azoknak a magyaroknak «bűnpörét», akik 1922-ben Szent István napján az ungvári templomban a magyar Himnuszot énekeltek. A törvényszék *Korláth* dr.-t nyolcnap, *Szász Gyulát* és *Gulovics* dr.-i hatnap, *Bogáthy* dr.-t, *Tinka* Etelkát, *Scholtz* Máriát, *Csornai* Ilonát és *Baár* Erzsébetet négynap fogházbüntetésre ítélte, négy vádlottat pedig felmentett.

Hatvan százalékkal emelik a tisztviselők fizetését. A minisztertanács elhatározta, hogy az állami tisztviselők fizetését március hó 1-ére hatvan százalékkal felemelik, továbbá egyeztetni segélyt utalnak ki számukra. A segély a februárra megállapított, nyugdíjba beszámítható, fizetés huszonöt százalékára.

A külföldös hála. A zalamegyei Egyedután a múlt év október 25-én kigyulladt Bedi Sándor háza. Az oltásnál az egész falu segített. Mikor a tűz után a házakba széthordott holmit összeszedték, egy zsák babot nem találtak s csak sokára akadtak rá messze a háztól. Többen látták, hogy az égő házból Árvai János lókeskedő hordott ki zsákokat s ezért Bedi lopás miatt feljelentette Árvait. Most tartották meg ez ügyben a főtárgyalást s minthogy a kihallgatott tanuk igazolták, hogy Árvai a legnagyobb szorgalommal mentett s oltott, az ügyész elejtette a vádat.

Kun Béla újra vörös világot akar Magyarországon. A budapesti rendőrség politikai osztálya bizalmas úton nagyarányú kommunista szervezkedésnek jött a nyomára. Több napi nyomozás után sikerült megállapítani, hogy a vörös összeesküvés szálai a felvidéki városokban futnak össze s hogy a szervezkedésben részes emberek vezetői egyenesen Moszkvával, a kommunista központtal állottak összeköttetésben. A detektívek rengeteg levelet foglaltak le, köztük sok olyat, amelyeket maga Kun Béla írt a megbizottakhoz. A főkapitánysergőti egész sereg detektív utazott Miskolc, Sátoraljai helyre és Eger környékére, hogy a megszállott Felvidékről kiindult kommunista szervezkedés minden részletét felderítsék. Annyi máris megállapítható, hogy a kommunisták március közepére nagyarányú zavarokat akartak előidézni s maga Kun Béla is annyira bizott a terv sikerében, hogy az általa írt levelekből kitetszőleg márciusban vissza akart térni Magyarországra. A rendőrségnek sikerült elfogni Kun Béla három főmegbizottját és igen sok szervezőt. A kommunista szervezkedés ügyében nemcsak magyar területen nyomoznak, hanem Prágában, Bécsben és Berlinben is.

A külföldi milliárdos. Londonban a napokban hunyt el Mills József, az ismert norfolki és bedfordshirei földbirtokos, akinek a londoni Cityben is számos érdekeltsége volt. Tegnap becsülték fel az elhunyt hagyatékát, amelynek értékét hivatalosan négy millió fontban állapították meg, ami egy billió és száz milliárdnak felel meg. Mills arról volt nevezetes, hogy nem használt telefont, hasonlóképpen nem szerette az írógépet és csak a legritkább esetekben ült automobilra. A külföldi hagyatékára több mint 1,600.000 font örökösödési adót vetnek ki.

Az «Ecclesia» harangjairól. «Ecclesia» r.-t. Budapest. Tiszapalkonyai rk. hitközség által rendelt 82 kg.-os kis haranggal ügy kiállítását, mint szépen szóló s terjedelmes hangját tekintve, a hitközség teljesen meg van elégedve. Ha összegyűjtik a nagy harangra való, csak Ecclesiánál rendelik. Tiszapalkonya, 1924. február 21. *Truska István* s. k. plébános.

Új elbeszélésünk.

A Cenk beszél című regényünk mult számunkban véget ért. Következő elbeszélésünket *Nyáry Andor* írta, akit főlegesen volna bemutatni olvasóinknak, hiszen jól ismerik már a «Vasárnap» hasábjairól. *A fuvaros* — ezt a címet viseli a kitünő író munkája — egy magyar tisztviselőcsalád megrendítő sorsának keretében újra emléklünkbe idézi országunk megcsönkítésának gyasnos napjait. Irónk nagyserű értékei: izzó magyarsága, emberábrázoló képessége, drámai előadása legjobb munkái közé sorolják ezt a rövid elbeszélést. Olvasóink mélyesres részvétellel fogják végig kísérni a hontalan magyarok martírületét.

„Pyramis“

magyar földbirtokosok és földbérlők kereskedelmi r.-t.

a Weisz Manfréd acél- és fémművel részvénytársaság
mezőgazdasági gépjárműgyártásnak vezérképviselete

Részvényalap: BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 26. SZ.

1-6 milliárd.

Osztályai: mezőgazdasági — gép — műszaki — gabona — liszt — takarmány — gyapjú — és biztosítási osztály.

SÜRGÖNYCIM: «PYRAMIS».

Vetőmagtisztítóüzem. Bankosztály.

A FUVAROS.

KARÁCSONYI TÖRTÉNET ★ IRTA: NYÁRY ANDOR.

SOKANVAGYUNK András Erdélyben lakott egy kis városban. Reggel félhétkor kelt, felöltözött, elfogyasztotta sovány kis reggelijét, kezébe vette kopott botját, aztán szép lassan megindult s mire a hivatali óra recsegő öregséggel ütötte a nyolc órát, Sokanvagyunk András átlépte a hivatal küszöbét, végigment az egymásba nyíló szobákon, bókolva köszöntötte már jelenlevő kollégáit: «Jó reggelt kívánok!» «Szervusz!», kit hogyan titulált, aztán fölvette dolgozó-kabátját, leült a mogorva íróasztal elé, aztán írta, rótt a sok-sok fekete számot, aztán a fekete számokat összeadta, először alulról fölfelé, aztán fölülről lefelé s ha a kétféleli összeadás egyezett, Sokanvagyunk András összedörzsölte kezeit, mert Sokanvagyunk András adótiszt volt az államnál.

Olyan volt az élete, mint a pontosan járó gép. Szürke, egyhangú, csak akkor derült fölötte a nap, ha főnöke megveregette a vállát.

— Nagyon jól van, Sokanvagyunk úr! Lesz rá gondom, hogy fölöttes hatósága tudomást szerezzen szorgalmáról.

Ilyenkor Sokanvagyunk András megünnepelte a napot, aznap nem evett tízórait, két szál virágot vett aznapi tízórai pénzén, a virágot selyempapirosba göngyölgette s két óraker, amikor hivatalából hazatért, csillogó mosollyal nyujtotta át feleségének.

— Nemsokára meglesz a soronkívüli előléptetésem! Akkor aztán kétszáz koronával több lesz a fizetésem — évente.

Megsókolták egymást s egész délután arról szöttek igénytelen kis álmukat, hogy miként is rendezik be életüket, ha kerek kétszáz koronával megnő az évi fizetésük.

Mert Sokanvagyunk András szerette a feleségét s a kétszáz korona olyan nagyon sok pénz annak a szegény, görnyedő kis embernek, aki minden nap olvasgatja az állam milliójt. ... Két szál virággal lehet csak megmérni a nagyságát.

És folytak tovább a napjai.

Sokanvagyunk András a tömött számoszlopok fölé hajolt s adogatta össze a fekete számokat: kettő meg négy az hat, meg öt az tizenegy, meg hét, tizenhatsz... Kabátja ujjá rojtos volt, a lecsüngő rojtok sallangként úsztak csúszkáló ujjai után. A könyöke lukas volt, a nadrágja csillogott, a cipője tertyedt, szakadozott.

— Kettő meg négy az hat, meg öt tizenegy, meg hét tizenhatsz...

Mert Sokanvagyunk Andrásnak három kis gyermeke volt és olyan nagyon kevés volt a fizetése.

Fogta a nagy hivatali ollót, aztán lecsesszentette kabátja ujjáról a lelógó rojtokat.

— Ha előlépek, csináltak egy kabátot.

Végignézte magát.

— A nadrág még megteszi. A cipő... jól kitiportam, a bőre szakadozott... bizony ez odáig van.

Elhatározta:

— Egy pár cipőt is csináltak!

Rákönyökölt az asztalra, aztán elgondolkozott:

— Négy hónap mulva itt lesz a karácsony.

Összeráncolta szemöldökét:

— Mit is kért a Gyuri Jézuskától? Egy lovat. Hát az Ilonka? Hajasbabát, amelyik be tudja csukni a szemét, ha fölveszik, akkor meg sír. És a legkisebb, a Jani? Ólomkatonákat, meg kardot, meg puskát, meg csákót. Mindenáron katona akar lenni.

Maga elé vett egy papírszeletet, előhúzza füle mellől a ceruzát, aztán számokat írkált a papírszeletre:

— 40... 20... 10... 5... 75... A ló

belekerül negyven koronába, a hajasbaba húsz korona. Fölment az ára mindennek. Az ólom-

katonák legalább tíz korona, a kard öt korona, a puska még a csákó... hetvenöt, nyolcvan korona az egész.

— Az idén még nem csináltak magamnak kabátot. A cipő? Fölteszem a bokavédőt, eltakarja a szakadást. A talpát meg körülsegezem talpvédővel.

Nagyon jó kedve kerekedett, füttyülni kezdett.

A kolléga, aki a másik asztalnál dolgozott, fölütötte fejét a számok közül:

— De jókedve van, Sokanvagyunk úr!

Sokanvagyunk András addigra már beletemetkezett a lajstromokba, nem hallotta a kolléga megjegyzését, ujjahegyével szorgalmasan korcsolyázott a számsivatagon.

Csak a tolla percegése hallatszott, amint az eredmény-számokat az oszlop alá írta.

Egy pillanatra elsötétült az arca, de nyomban fölragyogott.

Az ajtó kinyílt, Sokanvagyunk András belépett a szegényes kis szobába:

— Hé! Gyuri, Ilonka, Jani!

A három apró gyermek rohant és átölelte édesapja térdét.

Sokanvagyunk Andrásné bejött a konyhából, megállt a küszöbön, nekitámaszkodott az ajtószárfának s mosolyogva nézte a lármásan örvendő gyermekeket.

Sokanvagyunk András leült a kerevetre, térdére szedte a gyermekeket, legbelül Ilonkát, aztán Janit, aztán Gyurit, aztán megcsiklandozta a torkukat:

— Tudjátok-e, kivel beszéltem? A Jézuskával!

A gyermekek mosolygó arca hirtelen komolyra változott.

— Űgy ám! — bólogatott Sokanvagyunk András. — Amint becsavarodtam a sétatérre, a fenyőfa alatt állt a kis Jézuska.

A gyermekek szeme kerekre tágult. Még a lélegzetüket is visszafojtották.

Sokanvagyunk András a feleségére nézett és titokban összemosolyogtak.

— Bizony! — beszélt Sokanvagyunk András s a gyermekek felé fordult. — Tudjátok-e, mit mondott a kis Jézuska? Azt mondta, ha jók lesztek, ha szót fogadtok a mamuskának meg apuskának, akkor karácsonykor hoz Ilonkának egy nagy-nagy hajasbabát, amelyik becsukja a szemét, ha lefeküdtik és sírva [fakad, ha fölveszik. A Janikának meg ólomkatonákat hoz, meg kardot, meg puskát, meg csákót, a Gyurinak pedig hoz egy szép sörényes lovat.

A gyermekek reszkettek a boldogságtól.

Ilonka mosolygott:

— De én a hajasbabát magam mellé fektetem ám az ágyba!

Jani terveket szőtt az ólomkatonákról:

— Én sorba állítom a katonákat, kihúzom a kardot, aztán azt mondom: Vigyázz! Jobbra nézz!

Gyuri úgy tett, mintha a ló kantárát fogta volna.

— Én vágatok, mint a honvédhuszárok. Neki az ellenségnek.

Nagyot kiáltott:

— Hurrá!

A szegényes kis szoba mintha megtelt volna ragyogással, Jézuska emléke boldogságot csókolt az öt ember szívébe és várták a szent karácsony ünnepét, amely majd meghozza számukra a kétszáz koronát, az alvó babát, az ólomkatonákat, meg a sörényes lovat, amelyen Gyuri gyerek nekivágtat az ellenségnek, mint a honvédhuszárok... Hurrá!

